

"Kogemus näitab, et kui me kukume vastutustundlikus käitumises läbi, siis lõpuks oleme ikkagi sunnitud selle juurde pöörduma," ütles president Toomas Hendrik Ilves ÜRO Peaassamblee 67. istungjärgul eile pärastlõunal Eesti riigi nimel kõneledes.

President Ilves keskendus tänavuaastasel kõnel riikide vastutustundlikkusele, milleks andis tõuke viimaste aastate majanduslik turbulents. "Finantskriis on näidanud, et majandusliku konservatiivsuse ja inimeste vastutustundliku käitumise vahel valitseb tugev seos. On hädavajalik, et maailm võtaks kursi kestlikkusele. Seetõttu käsitlen kolme laiemat teemat: inimõigusi, head valitsemistava ja arengut," ütles president Ilves oma kõne alguses.

"Tõeline areng ei saagi olla muud kui kestlik. Ometi oleme näinud, kuidas arenguna näidatakse jätkusuutmatust, ehkki need sõnad välistavad üksteist," sõnas president Ilves. "Võtame näiteks üleilmse finantskriisi. Laste ja lastelaste koormamine mäekõrguste võlgadega on ebaeetiline. Seda on ka teiste kulul elamine. Majanduskasv, millega ei kaasne vastutustundlikkus, on illusoorne. Me õppisime seda raskete katsumuste kaudu. Ärgem tehkem uuesti sama viga."

Eesti riigipea rõhutas vajadust pöörata globaalsel tasandil senisest rohkem tähelepanu ka inimõiguste rikkumistele. "Muu hulgas tähendab see inimõigustele tähelepanu pööramist konfliktidest lõhestatud paikades ning naiste ja laste õiguste aktiivsemat esiletoomist. Samuti tähendab see uute tehnoloogiliste lahenduste võimalikult tõhusat kasutamist põhiõiguste ja -vabaduste huvides. Sel põhjusel on Eesti eesmärgiks saada ka ÜRO Inimõiguste Nõukogu liikmeks," sõnas president Ilves.

Ta viitas oma kõnes ka olukorrale Süürias: "Kõik, mis vähegi meenutab õigusriiki, on meie silme all täielikult kokku varisenud. Toime on pandud ulatuslikke inimõiguste rikkumisi. Me ei saa selles olukorras pealt vaadata ja oodata, et vägivald edasi leviks."

Eesti riigipea rõhutas internetivabaduse olulisust globaalsel tasandil. "Väljendusvabadus on inimõigus, olgu see linnaväljakul, ajakirjanduses või küberruumis. Kolmandat aastat järjest on Eesti Freedom House'i internetivabaduse tabelis esimesel kohal," sõnas president Ilves ja lisas, et Eesti soovib ÜRO Inimõiguste Nõukogus internetivabaduse küsimustes aktiivselt kaasa rääkida.

President Ilvese hinnangul on rahvusvahelisel tasandil internetivabaduses murettekitavad arengud. "Liiga paljudes riikides räägitakse vabast internetist kui ohust julgeolekule. Tegelikult on küberkaitse vajalik selleks, et vältida kurjategijate ja vaenulike riikide hävitustööd, mitte selleks, et takistada süütutel inimestel oma arvamust avaldada või internetis kokku saada ja teavet vahetada. Kuigi viis aastat tagasi pandi Eesti vastu toime ulatuslikke küberrünnakuid – nn esimeses veebisõjas –, ei toeta me küberruumi rangeid regulatsioone ja tsensuuri," ütles president Ilves.

Eesti riigipea jätkas oma kõne sõnumiga, et maailmas on vajaka heast ja vastutustundlikust valitsemisest ning paljuski on see lugematute muude hädade algpõhjus. Viidates Eesti kogemusele, sõnas president Ilves: "E-tervise süsteem, e-valitsus, e-maksuamet, e-valimised ja paljud muud lahendused suurendavad tõhusust ning vähendavad kulusid. Kõige tähtsam on aga see, et need lahendused on suurendanud põhiõiguste ja -vabaduste teostamise võimalust. Eesti on valmis ka edaspidi oma e-valitsemise kogemusi jagama."

President Ilves meenutas oma kõnes ka Liibüas hukkunud USA suursaadikut, rõhutades, et diplomaatia on loodud sõdade vältimiseks. "Kui diplomaadid hukuvad või neid rünnatakse, suurendab see ebakindlust meie kõigi jaoks," nentis president Ilves.

Kõne täistekst [siin](#) .

Vabariigi Presidendi Kantselei
avalike suhete osakond
tel 631 6229